

מנחות ו

עניין: כהנים משולחן גבוה קא זכו

אתוון דאורייתא כלל ב (פ"ב אות ד)

המבואר בחולין [ק"כ ע"א] דנבילה לא חשיבא "הותרה מכללה" אלא מליקה, "דשאי כהנים דמשלחן גבוה קזכי", ופירש"י: "משלחן גבוה קזכי. והיתירא משום גבוה הוא, אבל לגבי הדיוט לא אשכחן דהותר" — עד כאן לשונו.

הבוונה בזה, דאכילת הכהנים במליקה אינה אכילה שלהם כלל, כי אם נחשב כאכילת מזבח, כיון דמשלחן גבוה קזכי. ואם כן הרי לא הותרה נבילה לאדם בשום מקום, ולא הו"ה "הותר מכללו".

ע' פנים לתורה אות טו

עש"ה. והסביר מבוארם אלאי בחידושי"ם דכיון שאוכלים רק בתורת התארחות אלא שלחן גבוה כמתארח אלא חצירו וחצירו מאכילו דבר על שלחנו שאז הדבר ההוא בשעת אכילה גם כן הוא של הצעלים לא של האורח וכמו שכתב הר"ן צנדרים (דף ל"ד ע"ב סוף העמוד ד"ה אמר ליה), ואם כן גם כאן הקדשים בשעת אכילת הכהנים הם של גבוה לא של הכהנים, ועל כן אכילת הכהנים לאכילת גבוה נחשבת כיון שגם בשעת אכילה הקדשים של גבוה הם, והכהנים אוכלים אותם רק בהיותם נטפלים לגבוה ומתארחים על שלחנו, ועל כן אין זה נחשב קולא צנבילה במה שהותר מכללו

רש"י חולין קב.

טוור כתיב (ויקרא ח): מישלחן גבוה זכו. והיתירא משום גבוה הוא אבל לגבי הדיוט לא אשכחן דהותר:

גבורות שמונים אות נא

ועיין בשו"מ לחמי תודה למר"י באסאן ז"ל (בסימן ט"ו) שכתב שם על דברי הזהר פרשת תלוי (ח"ב דף קפ"ג ע"ב) דציומא דשבעות מקריצין חמץ לאתוקדא על מדבחה וז"ל ודקשיא ליה למר הא דספר הזהר כו' דציומא דשבעות מקריצין חמץ לאתוקדא על מדבחה דהא שמי לחם נאכלין היו לכהנים הא וודאי קושיא היא, והרמ"ע זלה"ה (מאמר שביר הלוחות) עמד עליה כו'.

ולענ"ד דברים כפשוטן כו' ופירוש הענין מתבאר ממה שכתוב (ויקרא ב, י"ב) קרבן ראשית תקריבו אותם לד' וגו' דבשתי הלחם מיירי קרא (עיין רש"י שם) וקאמר בהדיא דשתי הלחם קרבן נינהו ומקריצין אותם לד' והיינו דמניפין אותן עם חזה ושוק של שני כבשים כו' והן נאכלין לכהנים כשאר הבשר משלחן גבוה וכיון דהושוו צ' אכילות אכילת מזבח ואכילת כהנים [עיין חולין (דף פ"א ע"ב) ומנחות (דף י"ז ע"ב)] הו"ל כאלו איתוקדו על מדבחה כו' עכ"ל, הנה שכתב ז"ל דמה שהזהר אומר על השתי הלחם דהם קריצין לאתוקדא על מדבחה הכוונה על אכילת הכהנים, דאכילת הכהנים היא הנקראת שריפה על המזבח מפאת היות אכילתם משלחן גבוה, והו"ל אכילתם מפאת זה אכילת מזבח ממנו, ועל כן קרי לה הזהר לאתוקדא על מדבחה כאלו היתה אכילת מזבח ממנו, ויש לסביר זאת עוד קריין סגיחין ואין מקום האסף פה"י:

ובזה הוא גם כן צמנחות (דף ו' ע"א) עיין שם דבשי למילף פסול טריפה לגבוה במה הצד מצעל מוס ויוצא דופן, ואמר עלה מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו מכללן תאמר טריפה שהותרה מכללה א"ל רב אחא בר"י דרבא לרב אשי טריפה שהותרה מכללה מאי היא אילימא מליקה דעולת העוף לגבוה צעל מוס נמי צעופות אישטרוי אישטרי דאמר מר תמות וזכרות צבהמה ואין תמות וזכרות צעופות אלא מליקה דחטאת העוף לכהנים כהנים משלחן גבוה הוא דקזכי. וברש"י (ד"ה כהנים משלחן גבוה הוא דקזכי) וגבי גבוה אשכחן צעל מוס נמי צעופות היתר מכללן איסור וליכא מה להצד כו' עכ"ל. הרי דמה שטריפה מותרת במליקת חטאת העוף לכהנים חשוב זה היתר לגבוה ממש ולא היתר לאדם, ודמי למה שצעל מוס הותר מכללו צעופות דהיתר הוא למזבח ממש, ועל כן ליכא פירכא דמה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו מכללן דגם טריפה לא הותרה יותר ממה שהותר צעל מוס לגבוה דטריפה נמי הותרה רק לגבוה לצד, והיינו כסבירא הג"ל דכיון דהכהנים משלחן גבוה הוא דקזכי, ועל שלחנו יתצרך הם אוכלים חשיבא אכילתם אכילת גבוה ולא אכילת אדם, והו"ל גם אכילתם אכילת גבוה ומזבח ממש וכנ"ל:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALUSHON